

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Toegepaste Gerontologie
voltijd

Christelijke Hogeschool Windesheim

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Toegepaste Gerontologie
voltijd

Christelijke Hogeschool Windesheim

CROHO nr. 30109

Hobéon Certificering

Datum

29 januari 2021

Auditpanel

Drs. G.M.R. Klaassen MSM

Drs. J. van Vliet

M. Blok MSc

S. van Kessel

Secretaris

Drs. G.W.M.C. Broers

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	4
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	5
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	15
6.	AANBEVELINGEN	16
BIJLAGE I	Scoretabel	17
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	18
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	22
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	23

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Christelijke Hogeschool Windesheim
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	B Toegepaste Gerontologie
registratienummer croho	30109
domein/sector croho	Gezondheidszorg
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240
afstudeerrichtingen	-
locatie	Zwolle
variant	Voltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	8 oktober 2020

2. SAMENVATTING

De opleiding Toegepaste Gerontologie: Age-friendly Design & Innovation (hierna: TG) leidt studenten op tot professionals die zich bezighouden met het leeftijdsvriendelijke diensten. Centraal binnen TG staat het vernieuwen van diensten, producten en beleid dat gericht is op de kwaliteit van leven van oudere mensen. Thans bieden twee hbo-instellingen de opleiding aan: Hogeschool Windesheim en Fontys Hogescholen. Afgestudeerden van TG werken samen met belanghebbende partijen om vraagstukken vanuit de wensen, belangen en behoeften van de doelgroep, ouderen, aan te pakken. TG leidt studenten op voor functies als projectleider, zorgtechnoloog of productmanager. Zij zijn veelal werkzaam binnen zorg- of overheidsinstellingen; ook werken zij als zelfstandig ondernemer.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding baseert haar competenties (beoogde leerresultaten) op het opleidingsprofiel uit 2017 dat op landelijk niveau is gevalideerd en vastgesteld. De competenties voldoen aan de vereisten van oriëntatie (hbo-bachelor) en inhoud (toegepaste gerontologie). Internationale referentiekaders speelden een nadrukkelijke rol bij het definiëren van het bachelorniveau. Onderzoek is in het opleidingsprofiel opgenomen, internationalisering kan TG explicieter in de set competenties opnemen.

De opleiding voldoet op Standaard 1 aan de vereisten, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als **'voldoet'**.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het TG curriculum is inhoudelijk een vertaling van de beoogde leerresultaten. Het vierjarige curriculum is (1) in semesters onderverdeeld, het kent (2) een opbouw in verschillende fasen van competentieontwikkeling en bevat (3) een stevige component praktijkleren. Het curriculum onderscheidt drie leerlijnen op het gebied van conceptuele kennis, vaardigheden en integratie van kennis en vaardigheden die de leerdoelen dekken. De samenwerking met ouderen alsmede de 'Kenmerkende beroepssituaties' en het KBS Living Lab vormen prima initiatieven om studenten te introduceren in het werkveld. De onderzoekscomponent is in het curriculum opgenomen. De kwalificaties van docenten zijn toereikend om het onderwijs te verzorgen. Het student gecentreerd onderwijs is voldoende uitgewerkt. Positief is dat de opleiding de mogelijkheden onderzoekt om studenten nog meer flexibele leerroutes aan te bieden.

De opleiding voldoet op Standaard 2 aan de vereisten, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als **'voldoet'**.

Standaard 3. Toetsing

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding een systeem van toetsen en beoordelen hanteert dat de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie waarborgt. Ook de variatie in toetsvormen is in orde. Het afstudeerprogramma vindt het auditpanel goed vormgegeven en zorgt er voor dat TG haar studenten op alle beoogde leerresultaten toetst. De examencommissie en de toetscommissie voldoen aan hun wettelijke taken. Het kalibreren van het eindniveau met Fontys is een prima initiatief en komt de kwaliteit van het beoordelingsproces ten goede.

De opleiding voldoet op Standaard 3 aan de vereisten, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als **'voldoet'**.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding levert over de volle breedte studenten af die beschikken over de vereiste competenties. Dat wordt niet alleen duidelijk uit de gesprekken tussen auditpanel en studenten maar ook uit de selectie van vijftien eindwerken die het panel heeft bestudeerd en beoordeeld. Het werkveld, de alumni inclus, zijn te spreken over het functioneren van de afgestudeerden in de praktijk.

De opleiding voldoet op Standaard 4 aan de vereisten, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als **'voldoet'**.

Algemene conclusie:

Gelet op de kwaliteit van de opleiding Toegepaste Gerontologie van Hogeschool Windesheim en het feit dat afgestudeerden van de opleiding over het hbo-bachelorniveau beschikken, adviseert het auditpanel de NVAO tot continuering van accreditatie van deze opleiding in de variant voltijd.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 29 januari 2021.

3. INLEIDING

De opleiding Toegepaste Gerontologie (hierna TG) is in 2010 gestart en maakt binnen Windesheim deel uit van het domein Zorg en Welzijn. Samen met de opleidingen Pedagogisch Management Kind en Educatie en Logopedie vormt het de eenheid 'Ondernemend en Innovatief'. Deze drie opleidingen beschikken over één examencommissie, toetscommissie, opleidingscommissie en curriculumcommissie. De opleiding heeft zo'n 100 studenten, negen docenten en wordt aangestuurd door de manager 'Ondernemend en innovatief'. De hogeschool biedt de opleiding aan in de voltijdvariant. Ten tijde van de audit in oktober 2020 studeerden er nog een beperkt aantal deeltijdstudenten. Zij rondde toen hun bachelorfase af na het stopzetten van de instroom van deze variant in 2016. In de voorbereidingsfase op de audit bleek dat de opleiding ook stopt met het aanbieden van de voltijdvariant. We komen hier later in deze rapportage onder 'werkwijze' (bijlage II) op terug.

In de eerste jaren lag de focus van TG op de thema's: arbeid, wonen, welzijn en zorg. In de afgelopen jaren heeft zij zich ontwikkeld tot een opleiding waarbij het ontwerpen van leeftijdsvriendelijke producten en diensten voor de oudere doelgroep centraal staat. De focus van de opleiding is vastgelegd in het landelijk opleidingsprofiel dat is opgesteld door beide TG-opleidingen in Zwolle en Eindhoven (Fontys). TG Zwolle is voorzitter van het landelijk overleg.

Binnen de hogeschool werkt TG nauw samen met verschillende lectoraten die gerelateerd zijn aan de opleiding. In het werkveld werkt zij samen met instellingen waar studenten, docenten en ondernemers samenwerken in projecten. De opleiding stelt zich tot doel om gerontologen op te leiden die bedrijven en instellingen kunnen helpen om de zorg voor ouderen zo optimaal mogelijk vorm te geven. Vanuit hun kennis en ervaring gaan gerontologen samen met de doelgroep, ouderen, op zoek naar de juiste methoden en diensten. Het belang van deze opleiding is duidelijk, mede gelet op de demografische ontwikkelingen de komende decennia die een sterke toename van ouderen laat zien.

Vorige accreditatie

De opleiding is in september 2014 positief beoordeeld door een auditpanel en op 31 maart 2015 door de NVAO geaccrediteerd. In het accreditatiebesluit zijn een aantal aandachtspunten opgenomen waar de opleiding vervolgens mee aan de slag is gegaan. Zowel werkveldvertegenwoordigers als de opleiding stelden vast dat (1) de beoogde eindkwalificaties aan herijking toe waren. Inmiddels hebben beide TG-opleiding hier gehoor aan gegeven door het landelijk opleidingsprofiel opnieuw op te stellen (januari 2017). Het auditpanel stelde vast dat er sprake was van (2) een docententeam dat '...teveel hooi op de vork neemt'. Een zorgvuldige afweging van prioriteiten en het maken van keuzes was aan te bevelen. De werkdruk van docenten is een blijvend thema binnen TG. De examencommissie was zich bewust van de haar toebedeelde wettelijke taak, maar diende deze (3) '...nog steviger te pakken, met name daar waar het gaat om de juiste distantie tussen haar en het management'. Inmiddels staat de examencommissie op afstand van het management en is deze gepositioneerd binnen de eenheid 'Ondernemend en Innovatief' waar nog twee andere opleidingen deel van uit maken. Het kalibreren tussen examinatoren (4) verdiende te worden voortgezet. Dit is gebeurd. Een sterke sturing op het plan van aanpak van de afstudeerfase (5) was aan te bevelen. Ook dit is intussen gebeurd en vormt een goedgekeurd plan van aanpak een voorwaarde voor de student om zijn afstuderen te starten.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Visie en profiel Toegepaste Gerontologie

De opleiding hanteert een visie die goed aansluit op het door haar verzorgde onderwijs en de onderwijsdoelstelling. Centraal staat hierbij de TG'er die leeftijdsvriendelijke diensten ontwikkelt en realiseert met als doel de kwaliteit van het leven van oudere mensen te verbeteren of te behouden. TG heeft zich sinds de laatste accreditatie-audit in 2014 ontwikkeld tot een opleiding waarbij het ontwerpen van leeftijdsvriendelijke producten en diensten voor ouderen centraal staat. Dit gebeurt in samenwerking ('co-creatie') met de doelgroep en belanghebbenden.

Stonden zes jaar geleden de thema's arbeid, wonen, welzijn en zorg centraal, thans is er sprake van een breder perspectief waarbij een meer holistische benadering van de doelgroep centraal staat. Het gaat dan bijvoorbeeld om langer thuis wonen in relatie tot huisautomatisering maar ook om thema's als eenzaamheid, specifieke pathologieën en vitale actieve ouderen. De kennis en vaardigheden die de TG'er hierbij inzet zijn zowel sociaal als zakelijk van aard. Zo beschikt de toegepaste gerontoloog over kennis van de gerontologie en verouderingsvraagstukken en hij zet deze kennis in om aan te kunnen sluiten bij de leefwereld van de doelgroep. Het zakelijk element stelt de TG'er in staat om diensten te ontwikkelen en te realiseren. Kernbegrippen hierbij zijn: projectmanagement, ondernemerschap, servicedesign en organisatiekunde. Deze verbreding van de opleiding heeft ertoe geleid dat in het curriculum meer oppervlakkig op gerontologische vraagstukken ingegaan wordt.

De afgelopen jaren heeft de opleiding blijk gegeven van de ambitie om naast het vierjarige voltijdprogramma ook andere varianten aan te bieden zoals een post-hbo, een minor en specifieke korte opleidingsvarianten die aansluiten op de behoefte van het werkveld. Daartoe heeft zij aansluiting gezocht bij opleidingen zoals ICT, Social Work en Commerciële Economie. TG heeft goed zicht op de plek waar afgestudeerde TG'ers terechtkomen zoals in de welzijnssector, zorgsector en ontwerpsector. Docenten hebben contact met afgestudeerden en blijven zo op de hoogte van recente ontwikkelingen en behoeften in het werkveld.

In het landelijk opleidingsprofiel zijn de vijf competenties (beoogde leerresultaten) opgesomd die centraal staan binnen TG en waarover afgestudeerden dienen te beschikken:

- Het kunnen ontwikkelen en realiseren van leeftijdsvriendelijke dienstverlening.
- Kunnen onderzoeken: het toepassen van kennis op het terrein van veroudering.
- Co-creatie: samenwerken met ouderen en kunnen verbinden.
- Signaleren en benutten van kansen.
- Professionalisering.

In het opleidingsprofiel zijn de competenties verder uitgewerkt naar leeruitkomsten op drie niveaus: basis, gevorderd en bachelor. Het auditpanel stelt vast, na bestudering van het

opleidingsprofiel, dat de uitwerking van de competenties in leeruitkomsten op een inzichtelijke wijze is gebeurd. Ook is er sprake van een profiel dat gericht is op de ontwikkeling van de TG'er in de brede context van het ouder worden en ondernemen. De competenties heeft de opleiding, overeenkomstig haar profilering, ingekleurd en tot de beoogde leerresultaten van het curriculum gemaakt. Het auditpanel doet de opleiding de suggestie om de opleidingscompetenties bij een volgende herziening ervan meer te concretiseren. Gebleken is dat het werkveld nog niet altijd is ingesteld op een werkwijze waarbij co-creatie (competentie 3) een rol speelt. Op dit terrein heeft de opleiding volgens het auditpanel nog zendingswerk te verrichten.

Internationale component

De opleiding is aangesloten bij de *Association of Gerontology in Higher Education* (AGHE). Deze verbindt opleidingen op het terrein van gerontologie met elkaar. De TG opleiding sluit aan op de visie van de AGHE en geeft hier op een eigen wijze invulling aan die past bij de regionale, nationale en internationale context. Het opleidingsprofiel dat TG hanteert is mede gebaseerd op internationale standaarden en competenties die in AGHE-verband zijn afgesproken. Zo onderscheidt de AGHE drie categorieën die goed aansluiten op de vijf competenties uit het landelijk opleidingsprofiel en de leeruitkomsten: het toepassen van fundamentele kennis over het ouder worden, de professionele houding van de TG'er en de competenties die van toepassing zijn op voor ouderen relevante praktijkcontexten. Competenties en curriculum voldoen aan de eisen die de AGHE stelt aan een bachelor-programma. TG leert haar studenten ook te denken vanuit een internationale context; de opleiding kan internationalisering explicieter in de set competenties verwerken.

Onderzoekscomponent

De onderzoekscomponent is expliciet en op gedegen wijze opgenomen in de set competenties uit het landelijk opleidingsprofiel. De verdere uitwerking hiervan in leeruitkomsten en in het curriculum in de vorm van een onderzoekslijn (zie Standaard 2) is inzichtelijk en biedt studenten voldoende gelegenheid om zich te bekwamen in onderzoeksvaardigheden.

Werkveld

Het landelijk opleidingsprofiel is in samenwerking met het werkveld opgesteld. De borging in het werkveld van het profiel is daarmee gegarandeerd: het sluit aan op de eisen die het werkveld stelt aan een bachelor TG. Naast deze landelijke samenwerking met het werkveld is er ook sprake van regionale samenwerkingsverbanden tussen de opleiding enerzijds en instellingen en bedrijven/organisaties in de regio anderzijds. De opleiding raadpleegt een werkveldadviescommissie over ontwikkelingen in het werkveld en de implicaties hiervan voor de competenties, leeruitkomsten en het curriculum. Ook is het werkveld betrokken bij verschillende modules waaronder het *LivingLab* (zie Standaard 2).

Weging en Oordeel

De opleiding baseert haar competenties op het meest recente opleidingsprofiel uit 2017 dat landelijk breed is gevalideerd en vastgesteld. De competenties voldoen aan de vereisten van oriëntatie en inhoud. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau. Onderzoek is in het opleidingsprofiel opgenomen, internationalisering kan TG nog nadrukkelijker in de set competenties opnemen.

De opleiding voldoet op Standaard 1 aan de vereisten, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als '**voldoet**'.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Curriculum

De onder Standaard 1 genoemde niveaus: basis, gevorderd en bachelor heeft de opleiding vertaald naar leeruitkomsten, lesdoelen en toetsing. De leeruitkomsten zijn in een matrix samengevat hetgeen het auditpanel een goed beeld gaf van de wijze waarop TG de beoogde leerresultaten heeft uitgewerkt in leeruitkomsten en de mate waarin het curriculum dekkend zijn voor deze leeruitkomsten. Het curriculum sluit goed aan op de leeruitkomsten, zo stelt het auditpanel vast.

Samengevat ziet het curriculum er als volgt uit. In de eerste twee studiejaar staat de 'brede gerontologie' centraal. Het eerste studiejaar is onderverdeeld in vier perioden waarin achtereenvolgens aandacht is voor: 'Actief ouder worden', 'Gezond ouder worden', 'Zilveren economie' en 'Leeftijdsvriendelijke omgeving'. Studieonderdelen die studenten in de propedeuse volgen zijn onder andere: 'Psychologische aspecten van veroudering', 'Biologische aspecten van veroudering', 'Marktverkenning voor een leeftijdsvriendelijke woonomgeving' en 'Thuis wonen en technologie'. In het tweede studiejaar staan 'Intergenerationele innovatie' en 'Veroudering in internationaal perspectief' centraal. Studieonderdelen waar studenten dan aan werken zijn onder andere 'Beleid en veroudering' en 'Leeftijdsvriendelijke innoveren en ondernemen'. In het derde studiejaar loopt de student stage en volgt hij een keuzeminor om vervolgens in het vierde studiejaar af te studeren op een 'Advies voor een leeftijdsvriendelijke dienst', een 'Ontwerp voor een leeftijdsvriendelijke dienst' en op het studieonderdeel 'Waarde(n)volle professional: persoonlijk leiderschap op bachelorniveau'. Samenvattend stelt het auditpanel vast dat het curriculum goed is vormgegeven en er sprake is van voldoende samenhang tussen de verschillende thema's. Wel zou de opleiding minder breed kunnen zijn: de keuze voor verbreding van aandachtsgebieden leidt tot versmalling van de diepgang op gerontologische vraagstukken. TG biedt haar studenten voldoende ruimte om hun eigen interesse verder te ontwikkelen en vraagt van hen een autonomie ondersteunende leerstijl waarbij zij zich als professional blijvend vragen moeten stellen.

Opleiding en werkveld

Eerder onder Standaard 1 heeft het panel er op gewezen dat alumni terechtkomen in verschillende sectoren. Als voorbereiding hierop stimuleert TG haar studenten om binnen de kaders van het praktijkleren kennis te maken met verschillende opdrachtgevers en praktijkcontexten zoals deze beschreven zijn in het landelijk opleidingsprofiel uit 2017. Een aanzienlijk deel van het TG-curriculum krijgt vorm in de beroepspraktijk; zo vormt de beroepsoriëntatie/stagecomponent met name in de hoofdfase een belangrijk deel van het curriculum. Daarnaast krijgen studenten dan een of meerdere dagen onderwijs op de onderwijsinstelling. In het eerste studiejaar is de verhouding praktijk/theorie 20/80, vanaf het

derde studiejaar is dit 90/10. De opleiding kan de theoriecomponent meer spreiden over de vier studiejaar in plaats van deze te concentreren in met name de eerste twee studiejaar. In de periode van zijn beroepsoriëntatie/stage werkt de student aan opdrachten. Daarbij kent de opleiding zowel aan de omvang als aan de inhoudelijke uitvoering van de opdracht studiepunten toe. Studenten geven aan tevreden te zijn over zowel de omvang als de inhoud van hun stage i.c. de gelegenheid die de opleiding hen biedt om kennis te maken met de beroepspraktijk.

In het licht van de professionele oriëntatie van het curriculum onderhouden docenten contacten met instellingen voor ouderen. Tevens zet de opleiding gastdocenten én ouderen in vanaf het eerste studiejaar. Een belangrijk element van de wisselwerking tussen opleiding en werkveld vormen de intergenerationele leeromgevingen waarin studenten, docenten en de doelgroep samen werken aan het oplossen van praktijkvraagstukken. TG zet ouderen in bij zowel onderwijsontwikkeling als onderwijsuitvoering, toetsing en evaluatie. Zij zijn vrijwel altijd stakeholder bij projecten die studenten uitvoeren.

Onderzoekscomponent

Tijdens de audit gaf TG een schets van de stand van zaken ten aanzien van de onderzoekscomponent in het curriculum en de door haar gewenste doorontwikkeling van de onderzoekslijn in het curriculum. In het huidige curriculum leren studenten vanaf hun eerste studiedag te werken vanuit een onderzoekende houding. Docenten stimuleren studenten om kritisch naar situaties te kijken en zich daarbij vragen te stellen die aanleiding kunnen vormen om onderzoek uit te voeren. In de propedeuse leert de student zich te ontwikkelen tot een onderzoekende professional door informatie op te zoeken in bijvoorbeeld databanken en door hierover schriftelijk te communiceren. Tevens reflecteren studenten op eigen werk en ontvangen zij en geven zij feedback. Vanaf het tweede studiejaar toetst de opleiding haar studenten op de mate waarin zij hun handelen baseren op wetenschappelijke bevindingen. Vanaf het derde studiejaar voert de student delen van onderzoek uit, ook als voorbereiding op het afstuderen in het afsluitende vierde studiejaar. In schemavorm heeft de opleiding inzichtelijk gemaakt in welke studieonderdelen de student werkt aan de ontwikkeling van het onderzoekend vermogen. Hieruit blijkt, volgens het panel, dat dit aspect op systematische wijze is opgenomen in het curriculum als een onderzoekslijn.

Lectoren en lectoraten

Positief is het auditpanel over de acties die de opleiding sinds de laatste visitatie zo'n zes jaar geleden heeft genomen om het onderzoekscapaciteit van het docententeam verder te ontwikkelen. Zo is er sprake geweest van scholing in onderzoekvaardigheden van enkele docenten, is de opbouw van een onderzoekslijn voor studenten beter inzichtelijk gemaakt en is het onderzoekend vermogen sterker geïntegreerd in het onderwijs. Een belangrijke rol hierbij was en is weggelegd voor de lectoren.

De opleiding werkt nauw samen met twee lectoraten: 'Innoveren met Ouderen' en 'ICT innovaties in de Zorg'. Lectoren trainen niet alleen docenten op onderzoeksgebied, maar verzorgen tevens gastcolleges. Een prima initiatief volgens het auditpanel is het lectoraat dat specifiek gericht is op ouderen en waar studenten kunnen 'meedraaien' en hun (afstudeer)onderzoek 'kunnen doen'. Het auditpanel heeft het resultaat gezien van de nauwe samenwerking tussen lectoraat en TG. In dit verband mogen publicaties niet onvermeld blijven in de tijdschriften '*International Practice Development Journal*', '*Gerontology & Geriatrics Education*' en het Nederlandstalig tijdschrift '*Geron*'. In laatstgenoemd tijdschrift is een onderzoek gepubliceerd over de kracht van gelijkwaardige samenwerking tussen ouderen, onderwijzers en onderzoekers.

Praktijkcomponent

Een centraal onderdeel in het curriculum, vooral in de studiejaar 1 en 2, vormen de 'kenmerkende beroepssituaties' (KBS) waarbij externe partijen opdrachten leveren waar studenten vervolgens aan werken. Variaties in opdrachten en leeractiviteiten acht de opleiding daarbij van belang. Binnen de kaders van een KBS integreert de student kennis, attitude en beroepsvaardigheden. Ook onderzoeksvaardigheden vormen binnen vrijwel iedere KBS een vast onderdeel. De KBS keert in het tweede studiejaar terug als het KBS LivingLab waar studenten, docent-onderzoekers, oudere volwassenen en andere stakeholders uit de beroepspraktijk samen werken aan opdrachten uit de praktijk. Werken vanuit een KBS LivingLab vindt ieder jaar plaats op een andere locatie, veelal in de provincie Overijssel. Het auditpanel vindt het werken met authentieke kenmerkende beroepssituaties een waardevol onderdeel van het didactisch concept van de opleiding. Daarnaast kenmerkt het didactisch concept zich door te werken vanuit competenties. TG onderscheidt drie leerlijnen: de conceptuele leerlijn, de integrale leerlijn en de vaardigheden leerlijn. Binnen de conceptuele leerlijn staat kennis centraal, integratie van kennis, beroepshouding en vaardigheden vindt plaats binnen de integrale leerlijn. In de vaardighedenleerlijn staan de beroepsvaardigheden centraal. Tot het uitgebreid palet aan didactische werkvormen waar TG mee werkt, behoren naast het hoor- en werkcollege ook gespreksvoering, presentaties, samenwerken en trainingen met ouderen. Stage-ervaringen en de gemaakte opdrachten spelen tijdens hoor- en werkcolleges een grote rol; binnen de werkcolleges staan interactieve werkvormen centraal.

Goed is te zien dat in het curriculum de complexiteit toeneemt door de wijze waarop de student in de praktijk functioneert (context) en de hoeveelheid supervisie (zelfstandigheid). Concreet betekent dit dat studenten in de basisfase eenvoudige KBS-opdrachten uitvoeren, in de daaropvolgende fase, gevorderd niveau, is de student grotendeels onder supervisie binnen de KBS actief en is hij in de laatste fase, het bachelorniveau, in de praktijk werkzaam onder beperkte supervisie of geheel zelfstandig. Samenvattend stelt het auditpanel vast dat er sprake is van een stevige wisselwerking tussen opleiding en beroepspraktijk en een bovengemiddelde focus op praktijkgericht onderzoek binnen het curriculum.

Instroom en studeerbaarheid

Alle havo- en vwo-profielen zijn toelaatbaar. De opleiding hanteert heldere toelatingseisen en maakt gebruik van een intakegesprek om een zo goed mogelijke match tussen student en opleiding te realiseren. In de voorlichting is TG transparant over de inhoud van het curriculum en het beroep. Het aantal instromende studenten laat de laatste jaren een dalende tendens zien. Stroomden in 2013 nog 46 studenten de opleiding binnen, de afgelopen jaren is er sprake van een dalende tendens in het aantal instromers. De opleiding heeft verschillende maatregelen genomen met tot dusver weinig of geen resultaat. Het auditpanel betreurt dat de belangstelling onder studenten voor deze opleiding tanende is en het de opleiding niet lukt om studenten voor TG te interesseren, terwijl de vraag naar professionals op het terrein van gerontologie de komende jaren stijgt.

Om de studeerbaarheid van het programma te verhogen, heeft de opleiding maatregelen genomen om piekbelasting te voorkomen. In dat kader wordt de methodiek van cumulatieve kennistoetsing en formatieve opdrachten ingezet om studenten voor te bereiden op de KBS-opdrachten. Studenten stellen tijdens de audit een goede spreiding van de stof te ervaren. Het curriculum is zodanig vormgegeven dat de praktijk en de daarin voorkomende beroepssituaties en -handelingen consequent als uitgangspunt voor het onderwijs dienen. De opleiding heeft oog voor de variëteit in opdrachten en leeractiviteiten; activerende werkvormen hebben daarbij een prominente plaats. Studenten kunnen binnen de hogeschool verschillende minoren volgen, waaronder 'Goed leven met dementie' die goed aansluit op TG en waar docenten van de opleiding een bijdrage aan leveren.

Student gecentreerdheid en student begeleiding

Op verschillende momenten tijdens hun studie maken studenten eigen keuzes. Zo kan de student kiezen voor een persoonlijke inhoudelijke focus binnen modules van 20 EC of kan hij besluiten tot een geheel vrije invulling van 30 EC voor een 'vrije keuze minor' of een premaster buiten de hogeschool volgen. Ook kan de student zich inschrijven voor een honourstraject om zich verder te verdiepen in een onderwerp. Het aantal TG-studenten dat hier voor kiest is beperkt: in het studiejaar 2019-2020 één TG-student. Ten tijde van de audit was de opleiding zoekende naar meer mogelijkheden om studenten flexibele leerroutes aan te bieden. Uit evaluaties en tijdens de audit is gebleken dat studenten tevreden zijn over de inhoud en intensiteit van de begeleiding.

De studiebegeleiding die TG haar studenten biedt, richt zich met name op studievoortgang en leren studeren, professionele ontwikkeling en loopbaanontwikkeling. Het spreekt vanzelf dat de mate en vorm van begeleiding afhankelijk is van de studiefase waarin de student zich bevindt. Iedere docent heeft een aandeel in de begeleiding van studenten omdat studievaardigheden een onderdeel vormen van onderwijseenheden. Tevens heeft iedere student een begeleider die hem stuurt en ondersteunt op het gebied van studievoortgang en studiesucces. TG biedt haar studenten de mogelijkheid om een eigen begeleider te kiezen. Formeel hebben student en begeleider minimaal twee keer per jaar contact; in de praktijk is dit vaker omdat de student zijn begeleider veelal ook als docent heeft. Naarmate de student in zijn studie vordert, neemt loopbaanontwikkeling een steeds prominenter in tijdens de begeleiding. Ook steunt de begeleider de student bij het maken van keuzes in de leerroute.

Internationalisering

TG biedt haar studenten de mogelijkheid om internationale ervaring op te doen in het buitenland. Het aantal studenten dat van deze gelegenheid gebruikmaakt, is beperkt. Zoals studenten zelf aangeven tijdens de audit, gaan zij toch aan de slag binnen een Nederlandse context. Het is wel goed, zo geven studenten aan, dat de opleiding aan internationale aspecten van het vakgebied aandacht besteedt. Tijdens de opleiding werken docenten en studenten samen met internationale studenten, krijgen studenten de gelegenheid om deel te nemen aan een studiereis naar het buitenland en kunnen zij in het derde studiejaar een minor in het buitenland volgen. De opleiding biedt studenten voldoende gelegenheid om kennis te maken met internationale aspecten van het vakgebied. Het panel adviseert de opleiding de studenten te stimuleren om minoren in het buitenland te volgen of om in het buitenland af te studeren.

Docenten

De opleiding beschikt over negen docenten die 6,2 fte verdelen. Door de beperkte omvang van het docententeam is TG kwetsbaar, mede omdat docenten verschillende 'petten dragen'. Deze borging van continuïteit is een permanent aandachtspunt voor TG. Het auditpanel stelt vast dat het docententeam in ruime mate is toegerust om alle studieonderdelen te verzorgen. Alle docenten zijn BKE-gecertificeerd en zij die zitting hebben in de examencommissie zijn SKE-gecertificeerd of waren ten tijde van de audit hiermee bezig. Zij zijn lid van de Nederlandse Vereniging van Gerontologen, tevens bezoeken zij vakcongressen in het binnen- en buitenland. Ook onderhouden docenten contacten met hoger onderwijsinstellingen in het buitenland. Studenten zijn tevreden over zowel de vakinhoudelijke kennis als over de didactische vaardigheden van de docenten. Het auditpanel onderschrijft op basis van de cv's en het gevoerde gesprek met de docenten dit oordeel van de studenten.

Weging en oordeel

Het TG curriculum is inhoudelijk een correcte vertaling van de beoogde leerresultaten. Het curriculum is verdeeld in semesters en kent een opbouw in verschillende fasen van competentieontwikkeling. Het curriculum bevat een stevige component praktijkleren. De samenwerking met ouderen alsmede de KBS en het KBS Living Lab vormen prima initiatieven om studenten te introduceren in het werkveld. Het curriculum onderscheidt drie leerlijnen op het gebied van conceptuele kennis, integratie en vaardigheden die de leerdoelen

dekken. De onderzoekscomponent is in het curriculum opgenomen. De kwalificaties van docenten zijn toereikend om het onderwijs te verzorgen. Positief is dat de opleiding de mogelijkheden onderzoekt om studenten nog meer flexibele leerroutes aan te bieden.

De opleiding voldoet op Standaard 2 aan de vereisten, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als **'voldoet'**.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Uitgangspunt van de opleiding ten aanzien van toetsen is dat deze ondersteunend en sturend zijn en dat de nadruk ligt op formatieve toetsing. De opleiding heeft haar toetsbeleid op heldere wijze omgezet in een toetsprogramma met daarbij een balans tussen formatieve en summatieve toetsen. De TG-opleiding zet de volgende toetsvormen in: opdrachten, kennistoetsen (open vragen en multiple choice) en assessments. De toetsen vormen een integraal bestanddeel van het curriculum.

Om tot valide toetsen te komen, maken examinatoren gebruik van een toetsmatrijs. De betrouwbaarheid van de toetsen borgt de opleiding doordat zij door minimaal twee examinatoren worden ontwikkeld. Studenten zijn op de hoogte van de verdeling en zwaarte van de toetsvragen, de toetsopdrachten en de beoordelingssystematiek. Voor de betrouwbaarheid van de beoordeling zijn meerdere examinatoren verantwoordelijk en voor het beoordelen van toetsen vinden tussen de examinatoren kalibreersessies plaats. Voor elke toets plant TG besprek- en inzagemomenten waar studenten feedback krijgen en vragen kunnen stellen. Hierna is de becijfering definitief.

Het auditpanel heeft inzage gehad in toetsen, beoordelingscriteria en handleidingen. Het panel vindt dat de opleiding op een zorgvuldige wijze toetsen ontwerpt, afneemt en beoordeelt. De door het auditpanel bestudeerde toetsen zijn toets-technisch adequaat, inhoudelijk relevant en van een passend hbo-bachelorniveau. Ook de variatie in toetsen is in orde.

Er is sprake van een kwalitatief goed en zorgvuldig opgebouwde toetsmethodiek, waarbij TG haar studenten al in het eerste jaar uitdaagt te werken en te schrijven op basis van de principes van design thinking en op basis van gerontologische uitgangspunten. Uit de eerstejaars toets 'essay schrijven' komen mooi empathische werkstukken voort die ondersteunend zijn voor het leerproces van de student op hbo-niveau.

In het tweede studiejaar daagt de opleiding haar studenten uit om in het kader van diversiteit en veroudering een tijdschrift te maken. Deze werkvorm en de handleiding getuigen van gedrevenheid en vakkundigheid onder het docententeam. Uit de resultaten springen de originele en diverse kenniscomponenten in het oog die studenten toepassen. Bij de beoordeling van de toetsen maakt TG veelvuldig gebruik van *rubrics*. Het beoordelingsformulier kan nog bij een aantal toetsen meer vrije ruimte bieden voor reflectie op maat.

Afstuderen

In feite staat binnen het afstuderen centraal: de onderzoekende houding van de student, de student als innovator, designer, ontwerper en adviseur. TG beoordeelt het afstuderen in drie bachelormodules: het advies voor een leeftijdsvriendelijke dienst, het ontwerp voor een leeftijdsvriendelijke ontwerp en de waarde(n)volle professional persoonlijk leiderschap. De opleiding heeft in een overzichtelijke tabel voor de drie afstudeerproducten de competenties

beschreven die zij per product toetst alsmede de toetsvorm: formatief of summatief en de betrokkenheid van het werkveld en ouderen bij het afstudeerwerk.

Voor het afstuderen kan de student een vraagstuk binnen de stage-instelling als uitgangspunt nemen dat TG vervolgens summatief beoordeelt. De praktijkopleider van de stage-instelling geeft de student feedback op alle onderdelen van de opdracht. De begeleidende docent van de opleiding geeft feedback op de plannen en analyses. De student neemt een verslag van alle door hem uitgevoerde werkzaamheden (inclusief de feedback van de praktijkopleider en de begeleidende docent) op in zijn portfolio en gebruikt dit als bewijs voor het voldoen aan het eindniveau op de betreffende competentiegebieden. Op basis van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek/project stelt de student uiteindelijk een advies op dat hij presenteert en verdedigt. De producten worden summatief beoordeeld door de begeleidende docent en een onafhankelijke docent-beoordelaar. De opdrachtgever adviseert hierbij.

Bij het afstudeeronderdeel 'Waarde(n)volle professional: persoonlijk leiderschap' toetst TG in welke mate de student inzicht heeft in de kennis en vaardigheden die hij in het kader van zijn ontwikkelplan nodig heeft; de opleiding beoordeelt dan of de student competent is als reflectieve professional. Kernvraag daarbij luidt: weet de student wat hij voor zijn verdere ontwikkeling nodig heeft? In een portfolio geeft de student aan welke kennismodules hij heeft gevolgd en motiveert hij op welke wijze de kennismodules bijdragen aan zijn verdere ontwikkeling en proflering als waarde(n)volle professional. De begeleidende docent beoordeelt de kwaliteit van de onderbouwing.

Het auditpanel is van oordeel dat er sprake is van een afstudeerprogramma dat gericht is op het opleveren van concrete beroepsproducten waarbij onderzoek en een onderzoekende houding ten dienste staan van het handelen in de beroepspraktijk van de TG'er.

Beoordeling

Bij beoordelingen maakt de opleiding gebruik van vierogenbeleid. Zij past dit standaard toe bij onderwijseenheden behorende tot het eindniveau, dus ook bij het afstudeerwerk (beide leeftijdsvriendelijke diensten en het professioneel persoonlijk leiderschap). Bij cijfers tussen 5 en 6 zet de opleiding standaard een derde beoordelaar in die het definitieve cijfer bepaalt.

Kwaliteitsborging

Tijdens de audit en uit de Zelfevaluatie blijkt dat de examencommissie op zorgvuldige wijze haar wettelijke taken uitvoert. Het panel sprak tijdens de audit met vertegenwoordigers van zowel de examencommissie als de toetscommissie en vond de commissies solide en vertrouwenwekkend. De leden van de examencommissie beschikken over een SKE-certificaat of waren hier ten tijde van de audit mee bezig. Ook uit de stukken (jaarverslagen, notulen bijeenkomsten, etc.) ontstaat het beeld van commissies die hun rol adequaat vervullen.

De examencommissie, zo bleek, beoordeelt en benoemt de eigen examinatoren (BKE-gecertificeerd). Deze speelt een nadrukkelijke rol bij de professionalisering van docenten en tijdens de kalibreercyclus van het eindniveau die de TG-opleiding van Hogeschool Windesheim samen met de TG opleiding van Fontys Hogeschool organiseert. Het auditpanel vindt dit een prima initiatief. Ook kalibreert TG, zij het incidenteel, met beide andere opleidingen uit de eenheid waartoe de opleiding behoort. De examencommissie organiseert 'borgingsdagen' waarop alle afstudeerwerken van de eenheid worden gecheckt. Vorig kalenderjaar zijn daarbij de afstudeerwerken van TG bestudeerd en gekalibreerd. De resultaten uit die kalibreersessie zijn opleidingsbreed besproken. De pdca-cyclus is nog niet altijd geheel gesloten: de beperkte omvang van het team verleidt TG soms ertoe om iets te snel in te voeren zoals een nieuw beoordelingsformulier.

Uit de audit komt naar voren dat de werklast van de examencommissie stevig is, niet alleen door toename van de correspondentie met studenten, maar ook door een toenemend takenpakket. Binnen de toegewezen tijd lukt het de examencommissie om haar

werkzaamheden uit te voeren. De eenheid, 'Ondernemend en Innovatief', waar TG deel van uitmaakt, faciliteert de examencommissie zodanig dat zij haar borgingsagenda adequaat kan uitvoeren met gepaste afstand tot het management, zo stelt het auditpanel vast. Ook dit is volgens het panel een teken dat het management van de drie opleidingen de betekenis van de examencommissie als serieus opvat.

Weging en Oordeel

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding een systeem van toetsen en beoordelen hanteert dat de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie waarborgt. Ook de variatie in toetsvormen heeft de opleiding op orde. Het afstudeerprogramma vindt het auditpanel goed vormgegeven. Het staat er garant voor dat TG haar studenten op alle beoogde leerresultaten toetst. Zowel de examencommissie als de toetscommissie voldoen aan hun wettelijke taken. Het kalibreren van het eindniveau met de partner-hogeschool is een prima initiatief en komt de kwaliteit van het beoordelingsproces ten goede.

De opleiding voldoet op Standaard 3 aan de vereisten, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als **'voldoet'**.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Het auditpanel heeft voorafgaand aan de audit vijftien afstudeerwerken bestudeerd en beoordeeld. Deze waren over de gehele linie van hbo-bachelorniveau: wat studenten doen en wat ze opleveren representeert het bachelorniveau. De becijfering ervan vond het auditpanel in een enkele geval enerzijds aan de hoge kant maar anderzijds is de opleiding ook streng in haar beoordeling (zie hierna).

Er is sprake van een omvangrijke set afstudeerdocumenten met veel formulieren, critical friends en een critical senior. Mooi is dat de critical friend, dat kán een oudere zijn, bij een eindgesprek aanwezig kan zijn. Onduidelijk was in hoeverre deze een rol heeft gespeeld bij de beoordeling en het geven van richtinggevend advies aan de student. De uitgebreide voor- ingevulde beoordelingsformulieren (*rubrics*), bieden weinig gelegenheid om uitgebreid feedback te geven op het afstudeerwerk. Studenten moeten regelmatig in de herkansing omdat de opleiding het werk als niet voldoende beoordeelt.

Bij een enkel afstudeerwerk plaatst het auditpanel nog wat kanttekeningen, zonder deze overigens daarmee als onvoldoende te beoordelen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het werk van een student die eenzaamheid onder ouderen als onderwerp heeft gekozen. Het auditpanel zou de door de student gekozen invalshoek, met algemene gemeenplaatsen en clichés over ouderen en eenzaamheid, niet verwachten bij een TG opleiding. De TG student zou hier op zijn minst genuanceerder naar kunnen kijken. Een afstudeerwerk over domotica bij mensen met dementie roept de vraag op waarom niet kritisch wordt gekeken naar de toepassing van (experimentele) domotica.

Na het auditgesprek met alumni en werkveldvertegenwoordigers, stelt het auditpanel vast dat studenten op de juiste plek in het werkveld terechtkomen. Een werkveldvertegenwoordiger tekent aan dat de afgestudeerden nog kunnen groeien in het implementeren van de resultaten van praktijkgericht onderzoek. Alumni vinden dat zij breed zijn opgeleid en dat zij beschikken over het vermogen om zelfstandig kennis te ontwikkelen.

Het panel bepleit voorts dat TG ook het werkveld/de alumni betreft bij de (door)ontwikkeling van de opleiding. Dit zou naar de overtuiging van het panel, goed passen in het alumnibeleid en het versterken van de betrokkenheid van de alumni bij de opleiding. Ook kan de opleiding zich nadrukkelijker profileren in het werkveld zodat studenten gemakkelijker een bij hen passende baan vinden. Ruim 40 procent van de studenten had na hun afstuderen een vast contract.

Weging en Oordeel

De opleiding levert over de volle breedte studenten af die beschikken over de vereiste competenties en daarmee over het hbo-bachelorniveau. Dat wordt niet alleen duidelijk uit het optreden van de studenten met wie het panel tijdens de audit sprak, maar ook uit de selectie van vijftien eindwerken die het panel heeft beoordeeld. Het werkveld, de alumni inclusief, zijn te spreken over het functioneren van de afgestudeerden in de praktijk.

De opleiding voldoet op Standaard 4 aan de vereisten, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als **'voldoet'**.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De bacheloropleiding Toegepaste Gerontologie van Hogeschool Windesheim leidt studenten op die bij hun afstuderen het hbo-bachelorniveau bereiken. De opleiding heeft de afgelopen jaren bewezen dat zij studenten opleidt die voldoen aan de eisen van de arbeidsmarkt.

Gelet op de kwaliteit van de opleiding Toegepaste Gerontologie van Hogeschool Windesheim en het feit dat afgestudeerden van de opleiding over het hbo-bachelorniveau beschikken, adviseert het auditpanel de NVAO tot continuering van accreditatie van deze opleiding in de voltijdvariant.

6. AANBEVELINGEN

Bij een volgende herziening van de opleidingscompetenties kunnen deze meer en duidelijker gespecificeerd worden. Zo ontstaat dan een betere balans tussen specifiek gerontologische en meer generieke kennisonderdelen.

Er is sprake van kwetsbaarheid van de opleiding door het kleine docententeam. Van belang is dat de opleiding hierop anticipeert. De werkdruk van de docenten blijft een punt van aandacht voor de opleiding. Door de beperkte omvang van het docententeam dragen docenten 'meerdere petten', is er sprake van een behoorlijke belastbaarheid en is de opleiding op dit punt kwetsbaar.

De opleiding kan internationalisering explicieter in de set competenties opnemen. Ook kan de opleiding (docenten, studenten) meer buitenlandse activiteiten ontplooiën: het moet een verrijking zijn om in het buitenland ervaring te verwerven.

De kenniscomponent is nu geconcentreerd in het eerste studiejaar (80 procent) en het tweede studiejaar (60 procent). De opleiding kan dit meer spreiden over de verschillende studie jaren.

Maak gebruik van beoordelingsformulieren die docenten/beoordelaars voldoende ruimte bieden om feedback en reflectie op maat te bieden. Draag daarbij zorg voor een kwalitatief-inhoudelijk beoordeling.

De opleiding kan zich naar buiten toe meer profileren, laat daarbij zien wie je bent.

Houd de BKE-expertise op peil.

Zorg voor een gesloten pdca-cyclus op het terrein van beoordeling.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Windesheim hbo-bacheloropleiding Toegepaste Gerontologie voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Gerontologie. Hogeschool Windesheim. Datum locatiebezoek: 8 oktober 2020.

Tijdsblok	Gesprek	Aanwezig																																										
08:30 – 08:45	Inloop en welkom	MT en panel																																										
08:45 – 09:30	Vorbereidingstijd	Panel																																										
09:30 – 10:00	Gesprek met MT	<table border="1"> <tr> <td>Manager opleidingen Logopedie, PMKE en TG, Zwolle</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Teamvoorzitter Toegepaste Gerontologie Zwolle, voorzitter GOC en docent</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opsteller landelijk opleidingsprofiel en voormalig teamvoorzitter</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Directeur domein Gezondheid en Welzijn</td> <td></td> </tr> </table>	Manager opleidingen Logopedie, PMKE en TG, Zwolle		Teamvoorzitter Toegepaste Gerontologie Zwolle, voorzitter GOC en docent		Opsteller landelijk opleidingsprofiel en voormalig teamvoorzitter		Directeur domein Gezondheid en Welzijn																																			
Manager opleidingen Logopedie, PMKE en TG, Zwolle																																												
Teamvoorzitter Toegepaste Gerontologie Zwolle, voorzitter GOC en docent																																												
Opsteller landelijk opleidingsprofiel en voormalig teamvoorzitter																																												
Directeur domein Gezondheid en Welzijn																																												
10:00 – 10:15	Pauze panel																																											
10:15 – 11:15	Markt/ MT en panel naar de markt	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">Tafel 1. Samenwerking lectoraat</td> </tr> <tr> <td>Docent</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lector</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Oudere</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Tafel 2. Living Lab goed leven</td> </tr> <tr> <td>Docent</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Student</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Oudere</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Tafel 3. Intergenerationele leeromgeving</td> </tr> <tr> <td>Docent</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Student</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Oudere</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Tafel 4. Leefijdsvriendelijke diensten door de jaren heen (producten en diensten)</td> </tr> <tr> <td>Docent</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Student</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Oudere</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Tafel 5. Internationalisering</td> </tr> <tr> <td>Docent</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Alumnus</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Student</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Tafel 6. Werkveld online</td> </tr> </table>	Tafel 1. Samenwerking lectoraat		Docent		Lector		Oudere		Tafel 2. Living Lab goed leven		Docent		Student		Oudere		Tafel 3. Intergenerationele leeromgeving		Docent		Student		Oudere		Tafel 4. Leefijdsvriendelijke diensten door de jaren heen (producten en diensten)		Docent		Student		Oudere		Tafel 5. Internationalisering		Docent		Alumnus		Student		Tafel 6. Werkveld online	
Tafel 1. Samenwerking lectoraat																																												
Docent																																												
Lector																																												
Oudere																																												
Tafel 2. Living Lab goed leven																																												
Docent																																												
Student																																												
Oudere																																												
Tafel 3. Intergenerationele leeromgeving																																												
Docent																																												
Student																																												
Oudere																																												
Tafel 4. Leefijdsvriendelijke diensten door de jaren heen (producten en diensten)																																												
Docent																																												
Student																																												
Oudere																																												
Tafel 5. Internationalisering																																												
Docent																																												
Alumnus																																												
Student																																												
Tafel 6. Werkveld online																																												

		Werkveld	
		Werkveld	
		Werkveld	
11.15 – 12:15	Materiaalbestudering panel en lunch	Panel	
12.15 – 13.00	Gesprek docenten, werkveld	docent en lid curriculumcommissie docent docent online via teams	
13.00 – 13.15	Pauze panel		
13.15 – 13.45	Gesprek examen- en toetscommissie	voorzitter lid en docent voorzitter toetscommissie en docent	
13:45 – 14:00	Pauze panel		
14.00 – 14.30	Studentengesprek 1		
14.30-15.00	Student/alumni/werkveld		
15.00 – 16.15	Besloten panel overleg		
16:15 – 16.30	Terugkoppeling	In verband met Covid-maatregelen alleen met docenten; andere deelnemers via Microsoft teams	
16.30 – 17.00	Ontwikkelgesprek	MT.	

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Situatie rondom COVID-19

In verband met de coronacrisis waren er ten tijde van de audit van overheidswege restricties en waren er richtlijnen voor het bewaren van afstand tot elkaar.

In nauw overleg met de panelleden en de opleiding is de audit in hybride vorm uitgevoerd. Met fysieke aanwezigheid van het panel en auditees op de locatie van de opleiding en auditees die niet aanwezig konden/wilden zijn konden via een online verbinding participeren.

Afbouw voltijdopleiding Toegepaste Gerontologie

Voorafgaand aan de audit bracht het management van de opleiding het auditpanel er van op de hoogte dat zij ook stopt met het aanbieden van de voltijdvariant. Dit betekent dat zij vanaf september 2021 geen nieuwe instroom toelaat en dat zij de opleiding de komende jaren afbouwt. Tijdens de audit is dit een expliciet thema geweest tijdens het gesprek met het management.

In het ontwikkelgesprek direct na afloop van de audit is uitgebreid gesproken over de wijze waarop de beëindiging van de opleiding vorm krijgt. De opleiding heeft vervolgens op verzoek van het auditpanel een notitie opgesteld, 'Notitie in het kader van het voorgenomen besluit stoppen instroom en beëindiging bachelor TG', waarin zij beschrijft hoe de afbouw vorm krijgt. De opleiding besteedt aandacht aan de onderbouwing van het voorgenomen besluit. De opleiding geeft daarbij een overzicht van het onderzoek dat zij heeft uitgevoerd om de opleiding te blijven aanbieden en van de genomen acties tot behoud van TG. Tevens presenteert zij een tijdspad waarbinnen de afbouw plaatsvindt en waaruit blijkt dat de opleiding onderwijs blijft aanbieden aan zittende bachelorstudenten t/m 31 augustus 2025 voor studenten die in september 2020 zijn gestart (nominaal + 1 jaar). Verder is in de notitie aandacht voor de begeleiding van studenten in de afbouwfase tot en met 2025, de bewaking van het afstudeerniveau en de zorg voor en de inzet van docenten. Tenslotte beschrijft TG de wijze waarop zij alle stakeholders, van werkveld tot en met studenten, op de hoogte brengt van haar besluit.

Op basis van de gesprekken en de notitie spreekt het auditpanel zijn vertrouwen uit dat de opleiding op een zorgvuldige wijze wordt afgebouwd, met behoud van de onderwijskwaliteit. TG wil dat de vakinhoud en expertise voor zowel het domein als voor Windesheim behouden blijft. Daartoe wil zij (delen van) het onderwijs onderbrengen bij andere opleidingen/domeinen.

Afstemming binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door Hobéon. Er zijn in Nederland twee hogescholen die deze opleiding aanbieden; beide opleidingen zijn door een auditpanel van Hobéon beoordeeld. De auditpanels waren identiek, met uitzondering van de student.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

- Zelfevaluatie-rapport opleiding.
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding.
- Schematisch programma-overzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programma-onderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht/aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel:
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid.
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's/werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de bestudeerde en beoordeelde eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 14 april 2020 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Toegepaste Gerontologie van Hogeschool Windesheim, onder het nummer 009260. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	Hbo Toegepaste Gerontologie
----------------------	-----------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Drs. G.M.R. Klaassen	Voorzitter	De heer Klaassen beschikt over ruime ervaring als interimmanager binnen onder andere het (hoger) onderwijs. Als psycholoog, bestuurs- en organisatiedeskundige is hij thans als onderwijskundige werkzaam aan de EUR.
Drs. J. van Vliet	Lid	De heer Van Vliet is werkzaam als hogeschooldocent en projectmanager voor de werkplaats sociaal domein aan de Haagsche Hogeschool. Hij is opgeleid als sociaal gerontoloog.
M. Blok MSC	Lid	Mevrouw Blok is werkzaam als teammanager Innovatie en Digitalisering bij het Nationaal Ouderenfonds en loopt een promotietraject aan de VU.
S. van Kessel	Studentlid	Mevrouw Van Kessel studeert Toegepaste Gerontologie aan Fontys Hogeschool.

Drs. G.W.M.C. Broers	Secretaris	De heer Broers is NVAO-getraind secretaris.
----------------------	------------	---

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl